

BESLUT
2024-06-19

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 27 februari 2024

Saken

Omställningsstudiestöd;
arbetsomfattning

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämnden beslut får enligt 47 § andra stycket i lagen om omställningsstudiestöd inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om omställningsstudiestöd för studier på utbildningen Projekteringsingenjör vid en yrkeshögskola under perioden den 8 januari – den 14 juni 2024. I ansökan uppgav NN bland annat att han inte ska arbeta under studieperioden och att han ansöker om helt omställningsstudiestöd.

CSN beviljade omställningsstudiestöd, 100 procent av helt stöd, för vecka 2 – 24 år 2024.

NN uppgav därefter i telefonsamtal med CSN att han hade arbetat sju timmar under vårterminen, den 18 januari.

CSN beslutade att ändra det tidigare beslutet och CSN beviljade omställningsstudiestöd med 75 procent av helt stöd för vecka 2 – 24 år 2024. Av beslutets motivering framgår följande. NN har meddelat att han har arbetat sammanlagt sju timmar under perioden som han beviljats omställningsstudiestöd. Han har därmed arbetat 0,76 procent under perioden och har inte rätt till omställningsstudiestöd på heltid. CSN ändrar därför beslutet på så vis att NN beviljas omställningsstudiestöd på 75 procent.

NN meddelade därefter att han arbetat endast totalt 14 timmar i januari och februari.

NN inkom sedan med en skrivelse där han uppgav följande. Han begär omprövning av beslutet om omställningsstudiestöd, eftersom han anser att hans studietakt är 100 procent då han arbetat få timmar. – NN bifogade ett anställningsintyg i vilket anges att han i januari 2024 arbetat en dag á 8 timmar.

CSN beslutade efter omprövning att inte ändra det tidigare beslutet om omställningsstudiestöd och beviljade omställningsstudiestöd med 75 procent av helt stöd för vecka 2 – 24, år 2024. Av beslutets motivering framgår följande. NN har nu meddelat att han har arbetat sammanlagt 14 timmar under perioden som han beviljats omställningsstudiestöd. Han har därmed arbetat 1,52 procent under perioden och har inte rätt till omställningsstudiestöd på heltid. CSN ändrar därför inte det tidigare beslutet.

NN överklagade beslutet och anförde bland annat följande. Han har kontinuerligt rådfrågat CSN angående konsekvenserna av att ta ett extrapass. CSN lämnade ett tydligt besked om att det inte skulle påverka beslutet på något sätt. Det är totalt oförståeligt att beslutet har reviderats till 75 procent på grund av att han accepterat två arbetspass på totalt åtta timmar under januari och sju timmar under februari månad. Det förefaller orimligt att en så minimal förändring skulle motivera en minskning av hans stöd med 25 procent. Han arbetade dessutom den 18 januari 2024, vilket är fyra dagar innan han fick beslut från CSN om att han hade blivit beviljad omställningsstudiestöd.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

Därefter har CSN:s rättsavdelning lämnat ett yttrande och anført i huvudsak följande. Omställningsstudiestödets storlek bestäms i förhållande till omfattningen av den studerandes studier och förvärvsarbete. Stöd får dessutom endast lämnas med vissa angivna procentandelar, med som mest 100 procent av heltid och därefter som mest för 75 procent av heltid. Det finns inga procentandelar däremellan. Stödet får vidare endast lämnas i sådan omfattning att stödet och omfattningen av förvärvsarbetet tillsammans uppgår till högst heltid. Det finns inga undantag från denna bestämmelse. Av förarbeten framgår att omställningsstudiestödet är ett förmånligt stöd som är tänkt att bidra till att täcka det inkomstbortfall som blir följden av minskat arbete vid studier. Den studerande ska därför avstå från att arbeta under den tid personen får stödet. Det har bland annat bedömts motverka missbruk och bidra till att undvika att den som får omställningsstudiestöd överkompenseras genom både omställningsstudiestöd och inkomster i form av lön. Om den studerande tillåts arbeta i högre omfattning skulle det kunna leda till att den studerande får studiestöd och lön som tillsammans uppgår till mer än motsvarande heltid. Inkomsten skulle alltså överskrida den tidigare inkomst den studerande hade när denne enbart hade inkomst från förvärvsarbete, vilket inte är avsikten. Av utredningen i det aktuella ärendet framgår att NN har ansökt om och inledningsvis beviljats omställningsstudiestöd med 100 procent av helt stöd. Han har senare meddelat att han har arbetat ett antal timmar som motsvarar i genomsnitt 1,52 procent av heltid under studiestödsperioden. NN kan därmed få omställningsstöd med som mest 75 procent av heltid i enlighet med det beslut CSN har fattat.

NN har beretts möjlighet att lämna synpunkter på CSN:s yttrande och har därefter anfört bland annat följande. De uppgifter som framgår av överklagandet vidhålls i sin helhet. Han vill även poängtera att han inför de två aktuella arbetspassen klargjort med CSN per telefon att det inte ska uppstå några besvär för honom. Detta trots att han tydligt förklarade att han i dagsläget hade beviljats helt omställningsstudiestöd.

Författningsbestämmelser

Av 17 § lagen (2022:856) om omställningsstudiestöd framgår följande. Omställningsstudiestödets storlek bestäms i förhållande till omfattningen av den studerandes studier och förvärvsarbete. Omställningsstudiestöd lämnas med

1. helt stöd vid studier på minst heltid,
2. 75 procent av helt stöd vid studier på minst 75 procent men mindre än 100 procent av heltid,
3. 60 procent av helt stöd vid studier på minst 60 procent men mindre än 75 procent av heltid,
4. 50 procent av helt stöd vid studier på minst 50 procent men mindre än 60 procent av heltid,
5. 40 procent av helt stöd vid studier på minst 40 procent men mindre än 50 procent av heltid, och
6. 20 procent av helt stöd vid studier på minst 20 procent men mindre än 40 procent av heltid.

En studerande som har ett förvärvsarbete under studietiden måste avstå från förvärvsarbetet under den tid och i den omfattning som omställningsstudiestöd ges. Till en sådan studerande får stöd därför lämnas i sådan omfattning att stödet enligt första stycket och omfattningen av förvärvsarbetet tillsammans uppgår till högst heltid.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om beräkning av omställningsstudiestödets omfattning.

Av 6 kap. 2 § CSNFS 2022:5 framgår följande. För en studerande som förvärvsarbetar i olika omfattning under olika delar av en studiestödsperiod beräknas rätten till omställningsstudiestöd enligt 17 § andra stycket lagen (2022:856) om omställningsstudiestöd utifrån arbetets genomsnittliga omfattning under denna period.

Överklagandenämndens bedömning

NN uppger sig ha fått felaktig eller bristfällig information från CSN. Någon sådan brist i handläggningen som skulle föranleda åtgärder från Överklagandenämnden på formella grunder, såsom återförvisning eller liknande har dock inte framkommit.

Den fråga som ska prövas i ärendet gäller samordning mellan förvärvsarbete och omställningsstudiestöd.

Överklagandenämnden konstaterar att NN inledningsvis beviljades omställningsstudiestöd med helt stöd. NN har därefter meddelat att han har arbetat sammanlagt 14 timmar, motsvarande 1,56 procent under den sökta studieperioden.

Överklagandenämnden konstaterar vidare att enligt 17 § lagen om omställningsstudiestöd lämnas omställningsstudiestöd med helt stöd, 75 procent av helt stöd, 60 procent av helt stöd, 50 procent av helt stöd, 40 procent av helt stöd samt 20 procent av helt stöd, och att något undantag till denna författningsbestämmelse inte finns.

NN, som sökt omställningsstudiestöd för hela studiestödsperioden, har därmed arbetat i sådan omfattning under studieperioden att han vid en genomsnittsbereäkning, med stöd av CSN:s föreskrift i 6 kap. 2 § CSNFS 2022:5, endast kan beviljas omställningsstudiestöd på nivån med 75 procent av helt stöd. I likhet med CSN bedömer Överklagandenämnden att NN inte har rätt till omställningsstudiestöd i större omfattning än vad CSN har beslutat. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Anna Semenکو

Beslutet har fattats av Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna, Colin Andersson, Olof Edling, Staffan Ingmanson, Gunilla Lavås, Jessica Levin och Helena Söderberg.

Föredragande: Anna Semenکو

Kopia till: CSN och CSN:s rättsavdelning